

Optiek

Deltafonds sterker met inbreng van privaat geld

Roelof Balk en
Walter Kooy

Investeren in een veilig en aantrekkelijk Nederland is het motto van het Deltaprogramma. De financiering is nog onvoldoende gewaarborgd. Aanpassing van de Deltawet maakt andere financieringsbronnen mogelijk.

Het Deltaprogramma zet de noodzakelijke maatregelen voor waterveiligheid op een rijtje. Tot 2.100 is jaarlijks circa € 1,6 mrd nodig. Vanwege de urgentie, het langetermijnkarakter en de omvang van de investeringen komt er een Deltafonds dat ongevoelig is voor conjuncturele factoren. Het wordt een begrotingsfonds, een spaarpot voor toekomstige rijksuitgaven. Voordeel is dat een stortingsritme vastligt en middelen beschikbaar blijven. Voor de periode tot 2020 is nog niets geregeld. Daarna pas is een jaarlijkse storting van € 1 mrd voorzien. De uitvoering komt daarmee achterop.

Om tijdig met het Deltaprogramma te beginnen, moeten we andere financieringsbronnen aanboren op basis van de toegezegde stortingen in de toekomst. Door de financiering van het Deltaprogramma in een publiek-privaat fonds naast de Rijksbegroting te plaatsen, kunnen ook lagere overheden, waterschappen, beleggers en particuliere spaarders participeren. Een privaat toegankelijk Deltafonds biedt een goed alternatief voor maatschappelijk betrokken spaarders, nu de fiscale groenregeling wordt opgeheven.

Het publiek-private Nationaal Groenfonds onder toezicht van Rijk en provincies is een mooi voorbeeld. Voor de aanleg van de Ecologische Hoofdstructuur heeft dat fonds succesvol private middelen en overheidskapitaal bij elkaar gebracht. Aanpassing van de Deltawet maakt dat ook mogelijk voor het Deltaprogramma.

Tijdige uitvoering van het Deltaprogramma verkleint het risico op overstromingen en wateroverlast. De economische voordelen nemen verder toe doorkoppeling van het Deltaprogramma aan gebiedsontwikkeling: waterveiligheid en waterberging verbinden met de ontwikkeling van woon- en werklocaties, toeristisch-recreatieve voorzieningen, duurzame energie en natuurontwikkeling. Het project Waalweelde, dat de integrale inrichting bestrijkt van tachtig kilometer riviergebied, is daarvan een goed voorbeeld.

De huidige aanpak met een Deltafonds als begrotingsfonds is suboptimaal. Daarmee doet de overheid zich zelf tekort en neemt de mogelijkheid op gestroomlijnde cofinanciering. Zonder private beleggers, particuliere spaarders, waterschappen en provincies kunnen we het wassende water niet aan. Een sterk Deltafonds, op afstand van het Rijk, biedt veel meer perspectieven.

Roelof Balk is oud-directeur van het Nationaal Groenfonds en oprichter van SlimmeVos.nl. Walter Kooy is directeur Nationaal Groenfonds.